

Livskraftssektorns partnerskaper

Livskraftsnämnden 22.04.2024 § 32
957/12.03.05/2024

Beredning och tilläggsuppgifter:
Fritidsdirektör Minna Särelä, utvecklingschef för turism Sari Myllynen, chef för kulturtjänster Susann Hartman,
förnamn.efternamn(at)porvoo.fi

Bakgrund

Största delen av bidragen för Borgå stad beviljas inom livskraftssektorn. Bidragsbidraget för sektorn i budgeten för år 2024 är sammanlagt 1 998 600 €. Museibidragets andel av summan är 724 800 €.

Inom livskraftssektorn görs förutom bidrag också partnerskaper. Partnerskaperna har hittills koncentrerat sig på partnerskaper inom turism- och evenemangstjänsterna samt näringstjänsterna. Det finns en betydande skillnad mellan bidrag och partnerskap och skillnaden är att bidrag alltid är utan vederlag. Det betyder att fastän det kan finnas vissa kriterier för att få ett bidrag, t.ex. en plan över hur bidraget kommer att användas, kan den som beviljar bidraget inte kräva tjänster eller nyttigheter som compensation för bidraget. Inte heller kan bidragsmottagaren kräva tjänster eller nyttigheter av den som beviljat bidrag t.ex. för att göra samarbetet smidigare eller för att utveckla verksamheten.

Att bidrag ges utan vederlag är problematiskt med tanke på verksamhetens utveckling och styrning. Staden skulle ha ett intresse att utveckla och planera verksamheten framför allt tillsammans med de aktörer som får betydande finansiellt bidrag.

Partnerskap eller samarbetsavtal möjliggör tecknandet av ett samarbetsavtal som betjänar båda parterna. Samarbetet kan innehålla nytta som fås, avtal om resurser och samarbetsskyldigheter för båda parterna. Målet med partnerskaper är en win-win situation, som betjänar båda parter intressen. Stadens partnerskapsavtal kan också innehålla ekonomisk compensation när tjänsten som görs m.h.a. avtalet kompletterar stadens tjänster, staden har ett intresse att genomföra tjänsten och tjänsten inte har en konkurrenssatt marknad.

Upprättande av ett partnerskap endast med en bestämd aktör, så att partnerskapen innehåller ekonomisk compensation, är juridiskt sett möjligt endast då det inte finns en konkurrenssatt marknad för tjänsten som partnern erbjuder. Som en offentlig aktör bör staden konkurrenssätta sina anskaffningar enligt upphandlingslagen och sin förvaltningsstadga, men konkurrenssättningen är inte möjlig då endast en aktör kan producera tjänsten i fråga.

Turism och evenemang har upprättat bl.a. följande partnerskaper under de senaste åren:

- Köpmannaföreningen i Gamla Borgå: upprätthållande av stadsliv och levande stadskultur med hjälp av öppna evenemang (2 x köpnatt, spökenas natt, julöppningen av Gamla Borgå)
- Nordic Live Productions / Porvoon viinijuhlat (Borgå vinfest): att arrangera attraktiva evenemang i Borgå
- Matturismambassadör Niko Lehto: Höja profilen och varumärkesarbetet för Borgå matturism
- Cykelförbundet: Arrangera evenemanget Velo Finland 2024 i Borgå
- Solar Films Oy: Inspelning av serien Hautalehto i Borgå, betydande nytta i form av synlighet
- Snapper Films Oy: Inspelning av filmen Vinski ja näkymättömyyspulveri i Borgå, betydande nytta i form av synlighet

Man har ställt klara mål och förpliktelser för avtalspartnerna när det gäller partnerskapena för turism och evenemang samt partnerskaperna för näringstjänsterna. Nyttan som fås via partnerskaperna stöder verkställandet av stadsstrategin. Genom att enhetliga kriterierna för partnerskaperna inom livskraftsnämnden kan man förbättra jämlikheten och genomsynligheten i beslutsfattandet samt fördjupa samarbetet med strategiskt betydande aktörer som understöds för närvarande med bidrag. Samtidigt kan man granska övergången till partnerskapsmodellen när det gäller sådana bidrag där båda parterna skulle dra nytta av samarbete och gemensam utveckling som skulle vara tätare än det nuvarande, och där aktörernas begränsade antal skulle möjliggöra ett allt tätare samarbete. Inom livskraftsnämnden har man igenkänt särskilt de följande bidragen av denna typ (bidragen enligt budgeten år 2024):

- Museibidrag (724 800 €)
- Allmänt bidrag för kultur (157 000 €)
- Bidrag för grundläggande konstutbildning (97 500 €)

Övergången till partnerskapsmodellen granskas från den synpunkt att båda aktörerna skulle dra allt mera nytta av samarbetet.

Tidigare beredning

Stadsstyrelsen har under åren 2021–2022 svarat för beslutsfattandet för den helhetsmässiga utvecklingen av Borgås bidragspraxis. I samarbete med denna utveckling skapades gemensamma kriterier för beviljandet av bidrag inom livskraftssektorn (stadsstyrelsen 6.2.2023, § 57). Stadsstyrelsen beslöt (7.11.2022 § 364) om tidtabellen för bidragsutvecklingen och bidragskriterierna förnyades före bidragsansökan för år 2023 för de följande bidragen: allmänt bidrag för idrott, allmänt bidrag för ungdomsbidrag och projektbidrag, kulturens projektbidrag och konstnärss stipendium, bidrag för elevkårer inom fritt bildningsarbete samt bidrag för gemenskapsandan. I samma beslut slog man fast att kriterierna för allmänna bidrag för kultur förnyas före bidragsansökan år 2024.

Då verksamheten kommit i gång inom den nya livskraftssektorn har det uppkommit ny diskussion om bredare nytta och djupare samarbete som partnerskaperna möjliggör jämfört med bidrag. Partnerskaperna som turism och evenemang ingått fungerar här som bra jämförelseobjekt till bidragen inom samma sektor, i vilka staden skulle ha intresse för gemensam utveckling tillsammans med aktören som understöds.

Mottagarna av allmänt bidrag för kultur har tidigare, under våren 2023, inbjudits till diskussion och man har tillsammans funderat på hur man kunde utveckla bidragsverksamheten och samarbetet. Aktörerna har ställt ett önskemål om ett allt bredare och djupare samarbete i stället för ett årligt bidragsbeslut.

Fr.o.m. början av år 2024 har preliminära diskussioner om en eventuell övergång till partnerskapsmodellen förts med Borgå museum. I diskussionerna delaktiggjordes styrelsen för Borgå museiförening, Borgå museums personal och representanterna för Borgå stads personal, som samarbetar regelbundet med Borgå museum. Borgå museiförening tog i sitt möte 4.4.2024 ställning till en eventuell partnerskapsmodell enligt följande: "Borgå museiförening ställer sig positivt till ett eventuellt partnerskapsavtal med Borgå stad, där verksamhetsformerna och deras villkor för staden och det självständiga museets gemensamma mål skulle definieras. Föreningens mål är ett jämlikt partnerskap med Borgå stad. Föreningen anser att avtalet kunde långt grunda sig på det nuvarande samarbetsavtalet med nödvändiga justeringar. Enligt museiföreningens synpunkt borde partnerskapsavtalet dock innehålla allt starkare långsiktigheten i samarbetet och dess ekonomiska trygghet. Till kulturarvs- och museiarbetet hör förutom dagsaktuell verksamhet också varaktighet. Strategi- och framtidsarbetet är hörnstenen för ett långsiktigt partnerskapssamarbete. Kommunikationens betydelse som en garanti för att göra arbetet smidigare och djupare uppstod i workshoppen som ordnades i mars 2024 för museiföreningens styrelse och personal. Den förutsätter en framgångsrik utveckling av både museet och stadens kulturverksamhet."

Man har inte ännu fört gemensamma diskussioner om en eventuell övergång till partnerskapsmodellen med de nuvarande mottagarna av bidraget för grundläggande konstundervisning.

Man har fört diskussion om partnerskapernas juridiska villkor tillsammans med stadsjurist Johanna Päiväranta samt förvaltningsdirektör Roope Lenkkeri.

Förslag om allmänna kriterier för livskraftssektorns partnerskaper:

Allmänt

Man kan ingå partnerskaper inom livskraftssektorn när tjänsten som partnern producerar kompletterar Borgå stads tjänster och det är i stadens intresse att tjänsten som partnern producerar verkställs,

samt när det inte finns en konkurrensutsatt marknad för tjänsten i fråga. Tjänsterna som möjliggörs via partnerskapen är alltså till sin karaktär sådana som staden inte kunde konkurrensutsätta och som kompletterar stadens utbud och åtgärderna som stadsorganisationen har enligt organiseringsansvaret.

Ett partnerskap är alltid avtalsbaserat samarbete. Ett avtal ingås via samrådsförfarande och det förpliktar båda parterna att binda sig till gemensamma mål och ansvarsfull verksamhet. I avtalet definieras parternas ansvar och plikter. Man strävar efter att nå gemensamma mål genom partnerskap och det gagnar alla avtalsparter.

Kriterier för partnerskap

I livskraftssektorns partnerskaper tillämpas följande enhetliga kriterier:

1. Partnerskaper ingås inte för följande verksamhet:
 - Samma verksamhet som staden upphandlar som köptjänster.
 - Stadens egen verksamhet eller verksamhet som siktar på att finansiera stadens egen verksamhet
 - Samma verksamhet som Borgå stad redan stöder genom bidrag
 - Produktion av tjänster som omfattas av upphandlingslagen (lagen om offentlig upphandling och koncession 1397/2016)
 - Utövande av religion, politiska partiers verksamhet eller fackföreningar
2. Vilka partnerskapskostnader kan den betalda compensationen inte riktas till:
 - För annat ändamål än det som nämnts i bidragsansökan och -beslutet
 - För projektkostnader som verkställts föregående kalenderår
 - För fastighetens byggnads- eller reparationskostnader, kostnader för arbetsrummets reparation eller flytt till nya utrymmen
 - Kostnader för utlandsresor
 - Privatpersoners examens-, termins- eller kursavgifter inklusive kursavgifter för medborgarinstitutet
3. Geografiska kriterier:
 - Sökanden är från Borgå eller verksamheten, till vilken partnerskapet ingås, riktar sig till Borgå eller till Borgåbor
4. Partnerskapsansökan, information som ska lämnas och kriterium som har att göra med bilagor:
 - Partnerskapsansökan har lämnats inom utsatt tid genom kanalen som anvisats den
 - Aktören som söker partnerskap har gett följande uppgifter och material inom utsatt tid. De uppgifter och material som ombeds kan vara bl.a. föreningens stadgar, verksamhetsplanen och budgeten för det pågående året,

finansieringsbeslut för det planerade projektet eller
preciseringar till uppgifter som getts tidigare.

Inom livskraftssektorn kan partnerskap ingås endast med sådana aktörer som uppfyller alla kriterierna 1–4. Följande jämförelsekriterier tillämpas när man uppskattar partnerskapets mervärde för staden, skyldigheter som definierats för staden i partnerskapet (t.ex. mängden ekonomisk kompensation) eller när man jämför eventuella partner till varandra. Målet är att verksamheten som möjliggörs med hjälp av partnerskaperna främjar verkställandet av dessa kriterier:

5. Pulserande stadsliv

- Verksamheten stöder en upplevelserik och mångsidig fritid samt en levande stadskultur i Borgå.
- Verksamhet arrangeras under alla årstider.
- Verksamheten möjliggör en genuin dialog och bred växelverkan, modiga experiment och uppbyggandet av en god atmosfär.
- Verksamheten förstärker Borgås dragningskraft och varumärke.

6. Bäst även i vardagen

- Verksamhet ordnas såväl i centrum, i förorterna, på landsbygden och i skärgården.
- Verksamhet för båda språkgrupperna samt för språkliga minoritetsgrupper.
- Verksamhet ordnas mångsidigt för alla åldersgrupper och olika målgrupper.
- Verksamheten främjar invånarnas välmående, hälsa, jämlikhet och delaktighet.

7. Den populäraste hemstaden

- Verksamheten skapar möjligheter för kunnig arbetskraft.

8. Klimatinsatsernas stad

- Verksamheten stöder förverkligandet av Borgås klimatmål.

När man överväger partnerskapets ändamålsenlighet och mängden finansiell kompensation tas i beaktan verksamhetens mängd, kvalitet och bredd.

stf. Biträdande stadsdirektören

Livskraftsnämnden beslutar ta i kraft de allmänna kriterierna för livskraftssektorns partnerskaper enligt förslaget.

Livskraftsnämnden beslutar undersöka övergången från bidrag till partnerskapsmodellen när det gäller museibidrag, allmänt bidrag för kultur och bidrag för grundläggande konstundervisning. Man utreder alternativ för partnerskapernas ansöknings- och samrådsförfarande. Man beslutar separat om eventuell övergång från bidrag till partnerskapsmodellen och noggrannare kriterier för dessa partnerskaper.

Livskraftsnämnden beslutar flytta ansökningstiden för det allmänna bidraget för kulturverksamhet och museibidraget från maj 2024 till september 2024.

Beslut:

Livskraftsnämnden beslöt enhälligt ta i kraft de allmänna kriterierna för livskraftssektorns partnerskaper enligt förslaget.

Livskraftsnämnden beslöt undersöka övergången från bidrag till partnerskapsmodellen när det gäller museibidrag, allmänt bidrag för kultur och bidrag för grundläggande konstundervisning. Man utreder alternativ för partnerskapernas ansöknings- och samrådsförfarande. Man beslutar separat om eventuell övergång från bidrag till partnerskapsmodellen och noggrannare kriterier för dessa partnerskaper.

Livskraftsnämnden beslöt att flytta ansökningstiden för det allmänna bidraget för kulturverksamhet och museibidraget från maj 2024 till september 2024.